

Seat No. : _____

NH-147

November-2025

M.A., Sem.-III

503 : Sanskrit

(Gujarati in to Sanskrit, Amar-kosh)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. નીચેના વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો : (ગમે તે સાત) 14
- (1) સેવક સાદડી લઈ જાય છે.
 - (2) હરિ વૈકુંઠમાં નિવાસ કરે છે.
 - (3) દેવદત્ત પાસાથી રમે છે.
 - (4) રાજા બ્રાહ્મણને ગાય આપે છે.
 - (5) વૃક્ષ ઉપરથી પાંદડું પડે છે.
 - (6) હિમાલયમાંથી ગંગા જન્મે છે.
 - (7) છાત્રોમાં મૈત્ર લેંશિયાર છે.
 - (8) ગાયોમાં કાળી ગાય ખૂબ દૂધ આપનારી છે.
 - (9) રાજા આશ્રમમાંથી આવે છે.
 - (10) શકુંતલા સાથે દુષ્યંત આવે છે.
2. નીચેના વાક્યોનો સંસ્કૃતમાં અનુવાદ કરો : (ગમે તે સાત) 14
- (1) પુત્રની સાથે પિતા આવે છે.
 - (2) જ્ઞાન સિવાય મુક્તિ મળતી નથી.
 - (3) રાજા શકુંતલાને પુષ્પ આપે છે.
 - (4) દેવદત્ત પગથી લૂલો છે.
 - (5) ખેડૂત જવ પાસેથી ગાયને દૂર કરે છે.
 - (6) દુર્યોધન પાપથી અટકે છે.
 - (7) વિદ્યાલયમાં પાંચ વૃક્ષો છે.
 - (8) દેવદત્ત ચોરથી ડરે છે.
 - (9) ચામડા માટે વાધને હણે છે.
 - (10) મોક્ષમાં ઈચ્છા છે.

3. ગુણવાચક, સર્વનામવાચક અને સામાસિક વિશેષણોને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 14

અથવા

3. ભેદમૂલક વિશેષણોને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો. 14

4. અમરકોશની ઉપયોગિતાની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

4. અમરકોશના કર્તા, સમય અને ગ્રંથનો ટૂંકો પરિચય આપો. 14

5. નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો : (કોઈપણ સાત) 14

(1) અધિ + શીઙ્ ધાતુના યોગે આધારસ્થાનની કઈ વિભક્તિ થાય છે ? (દ્વિતીયા, તૃતીયા, ચતુર્થી)

(2) દિવ્ ધાતુના યોગે જુગાર રમવાના સાધનને કઈ વિભક્તિ લાગે છે ? (દ્વિતીયા, તૃતીયા, ચતુર્થી)

(3) જે નિમિત્ત માટે ક્રિયા થતી હોય તે નિમિત્ત સાથે આવેલાં કર્મને કઈ વિભક્તિ લાગે છે ?
(ચતુર્થી, પંચમી, સપ્તમી)

(4) ગૃહે રક્તઃ ઘટઃ અસ્તિ । વિશેષણ પદ ઓળખાવો. (ગૃહે, રક્તઃ, ઘટઃ)

(5) સર્વે જનાઃ મહાભારતં પઠન્તિ । વિશેષણ પદ ઓળખાવો. (સર્વે, જનાઃ, મહાભારતં)

(6) ક્ષેત્રપાલઃ ગર્જતઃ સિંહાત્ બિભેતિ । વિશેષણ પદ ઓળખાવો. (ક્ષેત્રપાલઃ, ગર્જતઃ, સિંહાત્)

(7) દશરથસ્ય રામઃ વનં ગચ્છતિ । વિશેષણ પદ ઓળખાવો. (દશરથસ્ય, રામઃ, વનં)

(8) વિનાયકઃ – અમરકોશ પ્રમાણે શું અર્થ થાય છે ? (ગણપતિ, શિવ, કૃષ્ણ)

(9) નાગઃ – અમરકોશ પ્રમાણે શું અર્થ થાય છે ? (કવચ, હાથી, પ્રવાહ)

(10) કૌશિકઃ – અમરકોશ પ્રમાણે શું અર્થ થાય છે ? (ભમરો, ઈન્દ્ર, અર્જુન)

(11) ચિત્રભાનુઃ – અમરકોશ પ્રમાણે શું અર્થ થાય છે ? (ચંદ્ર, સૂર્ય, પ્રજાપતિ)

(12) ઇડા – અમરકોશ પ્રમાણે શું અર્થ થાય છે ? (પૃથ્વી, ઈચ્છા, આકાશ)

(13) પુણ્ડરીકઃ – અમરકોશ પ્રમાણે શું અર્થ થાય છે ? (ગાય, વાઘ, શિયાળ)

(14) વાર્ધકમ્ – અમરકોશ પ્રમાણે શું અર્થ થાય છે ? (ઘડપણ, વાઘ, પાણી)